

สารบัญ

คำนำ	หน้า
บทที่ 1 พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. 2534	1
แก้ไขเพิ่มเติม ฉบับที่ 2 พ.ศ. 2535 และฉบับที่ 3 พ.ศ. 2536	
1.1 การจัดระเบียบบริหารราชการส่วนกลาง	3
1.1.1 การจัดระเบียบราชการในสำนักนายกรัฐมนตรี	3
1.1.2 การจัดระเบียบราชการในกระทรวงหรือทบวง	6
1.1.3 การจัดระเบียบราชการในกรม	7
1.2 การจัดระเบียบบริหารราชการส่วนภูมิภาค	10
1.2.1 การจัดระเบียบราชการในจังหวัด	10
1.2.2 การจัดระเบียบราชการในอำเภอ	12
1.2.3 การจัดระเบียบการปกครองอำเภอ	13
1.2.4 การจัดระเบียบการปกครองหมู่บ้าน	14
1.3 การจัดระเบียบบริหารราชการส่วนท้องถิ่น	16
บทที่ 2 พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. 2535	29
2.1 ความหมาย	29
2.2 คณะกรรมการข้าราชการพลเรือน หรือ ก.พ.	30
2.2.1 กรรมการโดยตำแหน่ง	30
2.2.2 กรรมการซึ่งทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง	30
2.2.3 อำนาจหน้าที่ ก.พ.	31
2.2.4 อนุกรรมการวิสามัญ (อ.ก.พ. วิสามัญ)	33
2.2.5 เลขาธิการ ก.พ.	33
2.2.6 หน้าที่ของสำนักงาน ก.พ.	33
2.3 คณะอนุกรรมการของ ก.พ. ประจำหน่วยงานต่างๆ	34
2.3.1 อนุกรรมการสามัญประจำกระทรวง (อ.ก.พ. กระทรวง)	34
2.3.2 อ.ก.พ. ประจำสำนักนายกรัฐมนตรี	35
2.3.3 อ.ก.พ. กรมและ อ.ก.พ. ส่วนราชการที่มีฐานะเป็นกรม	36
2.3.4 อ.ก.พ. จังหวัด	37

	หน้า
2.7.6 สาเหตุที่ทำให้วินัยเสื่อม	66
2.7.7 โทษทางวินัย	66
2.8 การดำเนินการทางวินัย	67
2.8.1 การดำเนินการทางวินัยแก่ข้าราชการ	67
2.8.2 มูลกรณี ความผิดวินัย	67
2.8.3 วิธีดำเนินการทางวินัย	68
2.8.4 ขั้นตอนการดำเนินการสอบสวน	68
2.8.5 ระดับโทษสำหรับความผิดไม่ร้ายแรง	69
2.8.6 ระดับโทษสำหรับความผิดร้ายแรง	69
2.8.7 หลักในการพิจารณาโทษ	70
2.8.8 อำนาจของกรรมการสอบสวน	71
2.8.9 การดำเนินการทางวินัยแก่ผู้ออกจากราชการไปแล้ว	72
2.8.10 การสั่งพักราชการ	72
2.8.11 การรายงานการลงโทษ	72
2.9 การออกจากราชการ	73
2.9.1 ข้าราชการพลเรือนสามัญออกจากราชการ	73
2.9.2 วิธีการลาออกของข้าราชการพลเรือนสามัญ	74
2.9.3 การสั่งให้ข้าราชการพลเรือนออกจากราชการ	74
2.9.4 การให้ออกจากราชการ เพราะมีมลทินหรือมัวหมอง ในกรณีที่ถูกสอบสวน	75
2.9.5 การสั่งให้ออกจากราชการ	76
2.9.6 การนำความกราบบังคมทูลเมื่อข้าราชการพลเรือน ระดับ 10 และระดับ 11 ออกจากราชการ	76
2.10 การอุทธรณ์	76
2.10.1 ความหมาย	76
2.10.2 การให้ผู้ถูกสั่งลงโทษมีสิทธิอุทธรณ์ได้	77
2.10.3 การอุทธรณ์คำสั่งลงโทษภาคทัณฑ์ตัดเงินเดือนหรือลดขั้นเงินเดือน	77
2.10.4 การอุทธรณ์คำสั่งลงโทษปลดออกหรือไล่ออก	78

	หน้า
2.11 การร้องทุกข์	78
2.11.1 เหตุที่ร้องทุกข์ได้	78
2.11.2 การมีสิทธิร้องทุกข์เมื่อถูกสั่งให้ออกจากราชการ	79
2.11.3 วิธีร้องทุกข์	79
บทที่ 3 แผนการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2535 และพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542	81
3.1 พัฒนาการของแผนการศึกษาแห่งชาติ	82
3.1.1 แผนการศึกษาชาติ พ.ศ. 2475	82
3.1.2 แผนการศึกษาชาติ พ.ศ. 2479	83
3.1.3 แผนการศึกษาชาติ พ.ศ. 2494	83
3.1.4 แผนการศึกษาชาติ พ.ศ. 2503	83
3.1.5 แผนการศึกษาชาติ พ.ศ. 2520	84
3.1.6 แผนการศึกษาชาติ พ.ศ. 2535	85
3.2 หลักการและจุดมุ่งหมาย	85
3.2.1 หลักการสำคัญในการจัดการศึกษา	85
3.2.2 จุดมุ่งหมายในการจัดการศึกษา	86
3.3 ระบบการศึกษา	87
3.4 แนวทางการจัดการศึกษา	91
3.4.1 การจัดเครือข่ายการรับรู้	91
3.4.2 ด้านเนื้อหาสาระและกระบวนการเรียนการสอน	92
3.4.3 ด้านครูและบุคลากรทางการศึกษา	94
3.4.4 ด้านการบริหารและการจัดการ	94
3.4.5 ด้านทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา	95
3.5 พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542	96
3.5.1 ความจำเป็นที่จะต้องมีการปฏิรูปการศึกษาไทย	97
3.5.2 สาระสำคัญของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542	98

	หน้า
บทที่ 4 (ร่าง) พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครู และบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ.	109
4.1 ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับข้าราชการครู และบุคลากรทางการศึกษา	110
4.1.1 ความหมาย	110
4.2 คณะกรรมการบริหารงานบุคคลของข้าราชการครู และบุคลากรทางการศึกษา	111
4.2.1 อำนาจหน้าที่ของ ก.ค.ศ.	112
4.2.2 สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครู และบุคลากรทางการศึกษา	114
4.3 บททั่วไป	117
4.3.1 คุณสมบัติของข้าราชการครู และบุคลากรทางการศึกษา	117
4.3.2 อัตราเงินเดือน เงินวิทยฐานะ และเงินประจำตำแหน่งของ ข้าราชการครู และบุคลากรทางการศึกษา	118
4.4 การกำหนดตำแหน่งและการให้ได้รับเงินเดือน เงินวิทยฐานะ	118
4.4.1 ตำแหน่งของข้าราชการครู และบุคลากรทางการศึกษา	118
4.4.2 ตำแหน่งวิทยฐานะของข้าราชการครู และบุคลากรทางการศึกษา	119
4.5 การบรรจุและการแต่งตั้ง	121
4.5.1 การดำเนินการสอบแข่งขัน	121
4.5.2 อำนาจสั่งบรรจุ และแต่งตั้งข้าราชการครู และบุคลากรทางการศึกษา	122
4.5.3 การประเมินตำแหน่ง และวิทยฐานะ	123
4.6 การเสริมสร้างประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการ	126
4.6.1 การเลื่อนขั้นเงินเดือนของข้าราชการครู และบุคลากรทางการศึกษา	126
4.6.2 การกำหนดขั้นเงินเดือน และประสิทธิภาพ	127
4.7 วินัยและการรักษาวินัย	128
4.7.1 การปฏิบัติหน้าที่ราชการ	128
4.7.2 การเสริมสร้างและพัฒนาวินัย	129
4.8 การดำเนินการทางวินัย	130

	หน้า
4.9 การออกจากราชการ	131
4.10 การอุทธรณ์และการร้องทุกข์	132
บทที่ 5 พระราชบัญญัติสภาครู และบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. 2546	135
5.1 ความหมาย	136
5.2 สภาครูและบุคลากรทางการศึกษา	137
5.3 อำนาจหน้าที่ของคุรุสภา	137
5.4 คณะกรรมการคุรุสภา	139
5.5 คณะกรรมการมาตรฐานวิชาชีพ	142
5.6 อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการมาตรฐานวิชาชีพ	143
5.7 การดำเนินงานของคุรุสภา	144
5.8 คุณสมบัติของเลขาธิการคุรุสภา	144
5.9 การประกอบวิชาชีพควบคุม	146
5.10 คณะกรรมการมาตรฐานวิชาชีพมีอำนาจวินิจฉัย	149
5.11 สมาชิกคุรุสภา	150
5.12 คณะกรรมการส่งเสริมสวัสดิการ และสวัสดิภาพครูและบุคลากรทางการศึกษา	151
5.13 การกำกับดูแล	156
5.14 บทกำหนดโทษ	157
5.15 อัตราค่าธรรมเนียม	157
บทที่ 8 ระเบียบและข้อบังคับที่เกี่ยวกับการสอบบรรจุรับข้าราชการ	159
8.1 ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการลาของข้าราชการในสถานที่ศึกษา พ.ศ. 2521 และระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการลา พ.ศ. 2535	160
8.1.1 หลักทั่วไปของการลา	160
8.1.2 ประเภทของการลา	161
8.1.3 แนวปฏิบัติ และวิธีดำเนินการลาของข้าราชการ	162

	หน้า
6.1.4 การจ่ายเงินเดือนระหว่างลา	167
6.1.5 การทำสัญญาค้ำประกัน	168
6.1.8 หลักเกณฑ์การลาบ่อยครั้งและการมาทำงานสาย	168
6.2 ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการให้ข้าราชการไปศึกษาต่อ และฝึกอบรมภายในประเทศ พ.ศ. 2528 แก้ไขเพิ่มเติม ฉบับที่ 2 พ.ศ. 2534	178
6.2.1 การลาศึกษาต่อราคาปกติ	178
6.2.2 การลาศึกษาต่อภาคนอกเวลา	179
6.2.3 การลาศึกษาต่อภาคฤดูร้อน	180
6.3 ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการกำหนดเวลาทำงาน และวันหยุด ราชการของสถานศึกษา พ.ศ. 2520 แก้ไขเพิ่มเติม ฉบับที่ 2 พ.ศ. 2528	180
6.4 ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการพานักเรียน นักศึกษา ไปนอกสถานที่ พ.ศ. 2529	182
6.4.1 ความหมาย	182
6.4.2 วัตถุประสงค์	182
6.4.3 ประเภทของการพานักเรียนและนักศึกษาไปนอกสถานที่	182
6.4.4 หลักปฏิบัติของการพานักเรียนและนักศึกษาไปนอกสถานที่	182
6.4.5 การพิจารณาอนุญาต	183
6.4.6 การเกิดอุบัติเหตุ หรือเหตุการณ์แก้ไขได้ยาก	184
6.5 ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการปฏิบัติของผู้กำกับการสอบ	184
6.5.1 วิธีการให้เป็นไปตามระเบียบแบบแผน	184
6.5.2 เหตุจากผู้กำกับการสอบปฏิบัติหน้าที่บกพร่อง	184
6.6 ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการปฏิบัติของผู้เข้าสอบ พ.ศ. 2508	185
6.6.1 วิธีปฏิบัติของผู้เข้าสอบ	185
6.6.2 โทษของการฝ่าฝืนระเบียบของผู้กำกับ	185

6.7	ระเบียบว่าด้วยการควบคุมความประพฤตินักเรียนและนักศึกษา ออกตามประกาศวาระปฏิวัติ ฉบับที่ 132 กฎกระทรวงศึกษาธิการ ฉบับที่ 1 พ.ศ. 2515 และฉบับที่ 2 พ.ศ. 2518	186
6.7.1	วัตถุประสงค์ของระเบียบ	186
6.7.2	ข้อห้ามว่าด้วยการแต่งกายและความประพฤติที่ไม่เหมาะสม	186
6.7.3	การให้อำนาจผู้ควบคุม	188
6.8	ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการลงโทษนักเรียนหรือนักศึกษา พ.ศ. 2515 แก้ไขเพิ่มเติม ฉบับที่ 2 พ.ศ. 2522	189
6.8.1	ความหมาย	189
6.8.2	ความมุ่งหมายของการลงโทษ	189
6.8.3	ประเภทของการลงโทษ	189
6.8.4	ข้อห้ามของการลงโทษ	190
6.8.5	การลงบันทึกเรื่องการลงโทษ	190
6.8.6	การวางระเบียบ	190
6.9	ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2506 ว่าด้วยการแต่งกายของข้าราชการ และชักชวนความเข้าใจเรื่องการปฏิบัติตนของข้าราชการครู อาจารย์ ในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ	191
6.9.1	วัตถุประสงค์	191
6.9.2	แนวปฏิบัติ	191
บทที่ 7	ระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติราชการ	193
7.1	เงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาล	194
7.1.1	ความหมาย	194
7.1.2	การใช้สิทธิขอรับเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาลสำหรับบุตร	195
7.1.3	แนวปฏิบัติในการใช้สิทธิขอรับเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาล	196

	หน้า
7.1.4 การยื่นขอเบิกเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาล	197
7.1.5 การรับรองการใช้สิทธิของข้าราชการและลูกจ้างประจำ	200
7.1.6 การอนุมัติ	200
7.1.7 การเบิกและจ่ายเงิน	201
7.2 เงินสวัสดิการเกี่ยวกับการศึกษาของบุตร	202
7.2.1 ความหมาย	202
7.2.2 ผู้มีสิทธิได้รับเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการศึกษาของบุตร	203
7.2.3 บุตรที่นำมาใช้สิทธิขอรับเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการศึกษาของบุตร	203
7.2.4 การจ่ายเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการศึกษาของบุตร	204
7.2.5 การใช้สิทธิขอรับเงินสวัสดิการ	205
7.2.6 การยื่นขอเบิกเงิน	205
7.2.7 การรับรองการใช้สิทธิและการอนุมัติ	206
7.3 การเบิกจ่ายเงินค่าเช่าบ้าน	207
7.3.1 ความหมาย	207
7.3.2 ผู้ไม่มีสิทธิเบิกค่าเช่าบ้าน	208
7.3.3 ผู้มีสิทธิเบิกค่าเช่าบ้าน	209
7.3.4 สิทธิการรับเงินค่าเช่าบ้าน	209
7.3.5 การดำเนินการขอเบิกค่าเช่าบ้าน	210
7.3.6 การเบิกจ่ายค่าเช่าบ้าน	213
7.3.7 การจัดเก็บภาษี	215
7.3.8 ผู้มีอำนาจรับรองการใช้สิทธิ	215
7.3.9 ผู้มีอำนาจอนุมัติการจ่ายเงิน	215
7.4 การขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์	216
7.4.1 ประเภทของเครื่องราชอิสริยาภรณ์	216
7.4.2 คุณสมบัติของผู้ควรได้รับเครื่องราชอิสริยาภรณ์	217

	หน้า
7.4.3 การขอพระราชทานตามเกณฑ์ปกติ	218
7.4.4 การขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ชั้นสายสะพาย	219
7.4.5 ชั้นและอัตราการบริจาการเงินของบุคคลภายนอกเพื่อขอ เครื่องราชอิสริยาภรณ์	219
7.4.6 แนวปฏิบัติในการขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ แก่ข้าราชการ	220
7.4.7 การประดับเครื่องราชอิสริยาภรณ์	220
7.5 การจ่ายเงินบำเหน็จบำนาญ	222
7.5.1 ประเภทของบำเหน็จบำนาญ	223
7.5.2 บำเหน็จบำนาญปกติ	223
7.5.3 บำนาญพิเศษ	224
7.5.4 บำเหน็จตกทอด	225
7.5.5 การเสียชีวิตรับบำเหน็จบำนาญ	226
7.5.6 การเสียชีวิตรับบำนาญพิเศษหรือบำเหน็จตกทอดของทายาท	226
7.5.7 การพิจารณาสั่งจ่ายบำเหน็จบำนาญ	226
7.6 ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยเงินบำรุงการศึกษา พ.ศ. 2534	227
7.6.1 ความหมาย	227
7.6.2 การใช้จ่ายเงินบำรุงการศึกษา	227
7.6.3 รายจ่ายเงินบำรุงการศึกษาที่ต้องขอค่าความตกลง กับสำนักงานประมาณก่อน	228
7.6.4 หลักปฏิบัติการใช้จ่ายเงินบำรุงการศึกษา	228
7.6.5 การเก็บรักษาเงินบำรุงการศึกษา	229
7.7 ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการประเมินผลการเรียนตามหลักสูตร มัธยมศึกษาตอนต้น พ.ศ. 2527 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533)	230
7.7.1 หลักการประเมินผลการเรียน	230
7.7.2 การวัดผลและประเมินผลระหว่างภาคเรียน	231
7.7.3 การจัดสอนซ่อมเสริม	231
7.7.4 การตัดสินผลการเรียน	231

	หน้า
7.7.5 เกณฑ์การตัดสินผลการเรียน	232
7.7.6 การอนุมัติผลการจบหลักสูตร	234
7.7.7 การโอนผลการเรียน	234
7.7.8 หน้าที่ของสถานศึกษา	235
7.7.9 การใช้ระเบียบ	235
7.8 ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการประเมินผลการเรียนตามหลักสูตร มัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533)	236
7.8.1 หลักการในการประเมินผลการเรียน	236
7.8.2 วิธีการประเมินผลการเรียน	236
7.8.3 การตัดสินผลการเรียน	238
7.8.4 การโอนผลการเรียน	241
7.8.5 หน้าที่ของสถานศึกษา	242
7.8.6 การใช้ระเบียบ	243
7.9 ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการจัดกิจกรรม ในสถานศึกษา สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ 2532	243
7.9.1 หลักเกณฑ์ในการจัดกิจกรรม	243
7.9.2 ผู้รักษาการตามระเบียบ	244
7.10 ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการใช้อาคารสถานที่ของสถานศึกษา พ.ศ. 2526 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2535	244
7.10.1 การขอใช้อาคารสถานที่อนุญาตให้ใช้ได้ชั่วคราวเท่านั้น	244
7.10.2 ผู้พิจารณาอนุญาตการขอใช้อาคารสถานที่	244
7.10.3 การใช้อาคารสถานที่ และการชำระค่าบำรุง	245
7.11 ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วย การพัสดุ พ.ศ. 2535 (แก้ไขเพิ่มเติม ฉบับที่ 2 พ.ศ. 2538 ฉบับที่ 3 พ.ศ. 2539 ฉบับที่ 4 พ.ศ. 2541)	246
7.11.1 ความหมาย	246
7.11.2 คณะกรรมการว่าด้วยการพัสดุ (กวพ.)	248
7.11.3 กวพ. มีอำนาจหน้าที่	249
7.11.4 วิธีซื้อและวิธีจ้าง	249

	หน้า
7.11.5 วิธีการที่เกี่ยวกับการซื้อหรือการจ้าง	251
7.11.6 การดำเนินการซื้อหรือจ้าง	255
7.11.7 อำนาจในการสั่งซื้อหรือสั่งจ้าง	260
7.11.8 การตรวจรับ ตรวจสอบการจ้างและควบคุมงานก่อสร้าง	261
7.11.9 การจ้างที่ปรึกษา	263
7.11.10 การจ้างออกแบบและควบคุมงาน	265
7.11.11 การแลกเปลี่ยนพัสดุ	266
7.11.12 การเช่าสังหาริมทรัพย์และการเช่าอสังหาริมทรัพย์	266
7.11.13 สัญญาและหลักประกัน	267
7.11.14 การลงโทษผู้ทำงาน	268
7.11.15 การขี้ม การควบคุมและการจำหน่ายพัสดุ	268
7.11.16 บทกำหนดโทษ	270
7.12 ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยงานสารบรรณ พ.ศ. 2526	271
7.12.1 ความหมาย	271
7.12.2 ชนิดของหนังสือราชการ	272
7.12.3 การรับและส่งหนังสือราชการ	274
7.12.4 การเก็บรักษาขี้ม และ ทำลายหนังสือ	275
7.12.5 มาตรฐานตรา แบบพิมพ์และซอง	276
ภาคผนวก	279
บรรณานุกรม	285